

חוק בתי המשפט (עבירות שעונשן מוות), תשכ"א-1961

1.	חוק זה יחול על משפטים בשל עבירות שעונשן מוות, בין אם נקבע עונש זה כעונש חובה ובין אם לאו, למעט משפטים המובאים כדין לפני בית דין צבאי.	תחולה
2.	במשפטים שחוק זה חל עליהם ידון בית משפט מחוזי בשלושה, שהם שופט בית המשפט העליון, והוא אב בית הדין, ושני שופטי בית המשפט המחוזי. אב בית הדין ייקבע על ידי נשיא בית המשפט העליון.	הרכב
3.	במשפטים שחוק זה חל עליהם רשאי אב בית הדין להורות שהפרוטוקול יירשם—בנוסף על דרך הרישום הקבועה בכל דין אחר— בידי רושם שימנה לכך או בידי קצין או במכת"שירי הקלטה או באמצעים טכניים אחרים, הכל כפי שיוורה אב בית הדין.	פרוטוקול
4.	במשפטים שחוק זה חל עליהם רשאי בית המשפט, אם הודה נאשם באשמה, שלא לקבל את ההודאה ולהמשיך בדיון כאילו לא הודה הנאשם באשמה.	הודאת הנאשם
5.	במשפטים שחוק זה חל עליהם רשאי אב בית הדין להורות לנאשם שבחר להעיד בשבועה כי יתן עדותו מתא הנאשמים.	עדות הנאשם
6.	לא יישמע צד אזרחי ולא תוגש תביעה אזרחית אגב משפט שחוק זה חל עליו.	הליכים פליליים בלבד
7.	חוק זה יחול על אף האמור בסעיפים 14 עד 17 לחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957.	חוק בתי המשפט
8.	שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה.	ביצוע

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע בזה שבמשפט בשל עבירה שעונשה מיתה — פרט למשפט שיובא לפני בית דין צבאי — יהיה בית המשפט בערכאה הראשונה מורכב משופט בית המשפט העליון כאב בית דין ומשני שופטים מחוזיים (סעיפים 1, 2 של הצעת החוק). הרכב כזה של בית המשפט בדיון בפשעים חמורים היה קיים בארץ עד שבוטל על ידי פקודת בתי משפט (הוראות מעבר), תש"ח-1948.

החוק הקיים—סעיף 35 לפקודה הפרוצידורא הפלילית (שפיטה על פי כתב אישום)—מורה שאב בית הדין ירשום בעצמו את העדות ושאר ההליכים במשפט המתנהל עפ"י כתב אישום. סעיף 3 המוצע בזה מאפשר לאב בית הדין להורות על דרכים נוספות לרישום הפרוטוקול.

סעיף 33 (1) לפקודת הפרוצידורא הפלילית (שפיטה על פי כתב אישום) קובע, שאם הודה הנאשם באשמה, ינהג בית המשפט כאילו הורשע הנאשם בפסק של בית המשפט. סעיף 4 המוצע בזה מאפשר לבית המשפט לסטות מכלל זה. הוראה כזו כבר נמצאת בחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955 (סעיף 358).

לפי סעיף 39 לפקודת הפרוצידורה הפלילית (שפיטה על-פי כתב אישום) חייב נאשם שבחר להעיד בשבועה לעלות לשם כך על דוכן העדים. לפי סעיף 5 של החוק המוצע יוכל אב בית הדין להורות שהנאשם יעיד ממקומו.

סעיף 6 בא להבטיח שההליכים הפליליים בשל עבירות חמורות אלה יהיו פליליים בלבד, ולא יהיו בהם בעלי דין אלא קטיגור מטעם המדינה ונאשם וסניגורו.

הוראות חוק בתי המשפט, תשי"ז-1957, והוראות כל שאר החוקים הנוגעות להליכים פליליים, יוסיפו לחול גם על משפטים בשל עבירות שעונשן מוות, במידה שאין בחוק זה הוראה אחרת.

חוק לתיקון דיני העונשין (דרכי ענישה) (תיקון), תשכ"א-1961

תיקון סעיף 19

1. בסעיף 19 לחוק לתיקון דיני העונשין (דרכי ענישה), תשי"ד-1954¹ –
  - (1) בסעיף קטן (ב) יימחקו המלים "לתקופה העולה על שנה אחת";
  - (2) במקום סעיף קטן (ז) יבוא סעיף קטן זה:

"(ז) סעיף זה ייכנס לתקפו ביום שיקבע שר המשפטים בהודעה שתפורסם ברשומות, ורשאי שר המשפטים בהודעתו לייחד תחולת סעיף קטן (ב) לבית משפט פלוני או לסוג פלוני של בתי המשפט או לעבירה פלונית או לנאשמים בגיל פלוני או לפי כל סיווג אחר שיקבע".

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 19 לחוק לתיקון דיני העונשין (דרכי ענישה), תשי"ד-1954, קובע –

- "חקירה 19. (א) הורשע אדם בדין, רשאי בית המשפט, לפני שיטיל עליו עונש לדרוש תסקיר בכתב של קצין מבחן על כל אלה:
- (1) עברו של הנאשם;
  - (2) מצבו המשפחתי של הנאשם עם פרטים מלאים ככל האפשר על הוריו, בן-זוגו, ילדיו, אחיו ואחיותיו;
  - (3) מצבו הכלכלי של הנאשם;
  - (4) מצב בריאותם של הנאשם ובני-משפחתו;
  - (5) נסיבות פרטיות מיוחדות – אם ישנן – שהביאוהו לידי עבירה.
- (ב) לא יטיל בית המשפט עונש מאסר, שלא על תנאי, לתקופה העולה על שנה אחת אלא לאחר קבלת תסקיר כאמור.
- (ג) בתסקיר כאמור רשאי קצין המבחן להמליץ לפני בית המשפט על טיב העונש שיש בו, לדעתו, סיכוי להחזיר את הנאשם למוטב.
- (ד) בית המשפט רשאי להורות שהתסקיר שהוגש לו יימסר לבעלי הדין ולשמוע כל טענה שבפניהם לכתוב בו, אך אין הוא חייב לעשות כן.
- (ה) הטיל בית המשפט על הנאשם עונש מאסר לאחר קבלת התסקיר, יישלח העתק ממנו לנציב בתי הסוהר להיות בידו חומר להתוויית דרך הטיפול באסיר.
- (ו) הטענה כי התסקיר שהוגש לבית המשפט לא נערך לפי הוראות סעיף זה, איננה עילה לערעור.
- (ז) סעיף זה ייכנס לתקפו ביום שיקבע שר המשפטים באכרזה שתפורסם ברשומות."

1 ס"ח 166, תשי"ד, עמ' 234.